

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en
Sport

Kinkhoest

Vastgesteld door LOVI: maart 2019

Dit stappenplan is een aanvulling op de [LCI-richtlijn kinkhoest](#). Het stappenplan geeft een overzicht van het handelen van de GGD bij een melding van een specifiek ziektegeval, en is daarmee een hulpmiddel om de bestrijding te stroomlijnen.

Voor achtergronden, toelichting en het tot stand komen van het stappenplan wordt verwezen naar de [algemene toelichting op de VSI](#). De LCI spreekt zich niet uit over de taakverdeling tussen disciplines bij de uitvoering van de verschillende stappen. Daarvoor zijn de interne werkafspraken van de betreffende GGD leidend.

Doelen

- Transmissie van kinkhoest is voorkomen/beperkt.
- Risicopersonen worden adequaat beschermd tegen kinkhoest.
- De index heeft inzicht in de ziekte en de manier van besmetting naar anderen.
- De index heeft inzicht in welke hygiënemaatregelen nodig zijn om transmissie naar anderen te voorkomen.
- De risicocontacten zijn in kaart gebracht en hebben hygiëne- en preventiemaatregelen en eventuele behandeling/vaccinatie geadviseerd gekregen.
- Ouder(s) en/of verzorger(s) van (risico)kinderen hebben inzicht in en toegang tot de preventieve maatregelen die genomen kunnen worden.
- De gegevens zijn verzameld voor surveillance in Osiris.
- Bij de index of in diens omgeving is onrust beperkt.

Stap 1 Melding

- Leg gegevens van de melding of het signaal digitaal vast in het elektronisch dossier: datum, tijd en andere relevante informatie.
- Verzamel de laboratoriumgegevens die de diagnose moeten bevestigen. Sla de laboratoriumuitslag op in het elektronisch dossier ter voorkoming van interpretatievergissingen.
- Controleer in de richtlijn of de melding voldoet aan de [meldingscriteria](#).
- Indien meldingsplichtig: binnen 7 dagen in Osiris melden.
- Verifieer de informatie bij de diagnosticerend behandelaar op basis van de "[Consensus afhandeling kinkhoestmeldingen](#)" voordat contact wordt gelegd met de index. Gebruik hiervoor ook de Osirisvragenlijst kinkhoest. Overige aandachtspunten zijn:
 - Is de index op de hoogte van de diagnose?
 - Informeer de betrokken arts over de werkwijze van de GGD.
 - Informeer over eventueel aanvullende diagnostiek.
- Check zo nodig vaccinatiestatus bij Dienst Vaccinvoorziening Preventieprogramma's.
- Maak een risicoanalyse. Schat het dreigende gezondheidsprobleem in voor index-contacten-werksituatie-kinderopvang-school-instelling. Stel op basis daarvan prioriteiten.

Stap 2 Interventies

2.1 Planning

- Neem zo nodig contact op met de index.
- Plan zo nodig een gesprek met de index. Gebruik de [Beslisboom Huisbezoek](#) als handvat bij de beslissing om wel of niet op huisbezoek te gaan.

2.2 Bronopsporing en contactonderzoek

- Verifieer of er extra (tijdelijke) onderzoeken zijn met specifieke vragenlijsten.
- Start indien van toepassing [bronopsporing](#) en [contactonderzoek](#). Inventariseer wie in aanmerking komt voor laboratoriumonderzoek, chemoprofylaxe of vaccinatie volgens de LCI-richtlijn Kinkhoest. Regel/coördineer dit. Voeg informatie van het BCO toe aan de risicoanalyse.

2.3 Signaleren en verwijzen

- Signaleer de lichamelijke, psychische en sociale aspecten als gevolg van de infectieziekte. Begeleid hierin de index of zorg voor verwijzing.
- Signaleer tijdig (collectieve) onrust met name bij clustering en regel voorlichting.
- Adviseer de huisarts kinkhoest (maternale) vaccinaties te bespreken en op peil te brengen bij risicopersonen volgens de richtlijn. Zie ook de factsheet [Kinkhoestvaccinatie zwangere vrouwen](#).

2.4 Voorlichting

- Geef voorlichting aan de index over kinkhoest, [besmettingsweg](#), [algemene preventieve maatregelen](#) en [maatregelen ten aanzien van index en contacten](#) en indien van toepassing over [kinkhoestvaccinatie voor zwangere vrouwen](#).
- Organiseer zo nodig (bijvoorbeeld bij onrust) groepsvoorlichting.
- Verstrek informatie en hygiëeadvies aan betrokken instelling(en) met toestemming van de index (kinderopvang, school, bedrijfsarts of werkgever). Bij vragen van instellingen kan algemene informatie zonder toestemming van de index worden gegeven.
- Geef schriftelijke informatie: zie hiervoor bijvoorbeeld de [publieksinformatie](#) LCI.
- Wijs op de [patiëntenervaringsfilm](#) kinkhoest van het RIVM.

2.5 Netwerk/advisering

- Informeer in geval van infectie binnen een zorginstelling de instellingsarts en/of de deskundige infectiepreventie.
- Informeer in geval van actie naar kinderopvang of school de respectievelijk uitvoerende zorg 0-19 jaar en eventueel de inspecteur kinderopvang.

2.6 Registratie en rapportage

- Indien meldingsplichtig: binnen 7 dagen in Osiris melden
- Verzamel gegevens voor verslaglegging, registratie en epidemiologie. Leg alle activiteiten vast in een rapportage met datum, tijd en initialen.
- Verifieer of de definitieve uitslag binnen is.
- Controleer of er tussentijds gerelateerde gevallen gemeld zijn.
- Rapporteer zo nodig terug naar de melder (betrokken arts/huisarts) volgens de intern geldende afspraken.

Stap 3 Evaluatie

- Beoordeel of de doelen behaald zijn.
- Overweeg steekproefsgewijs na 4 weken de index of familie van de index te benaderen om de ervaring met de GGD te evalueren.
- Koppel het dossier terug in het werkoverleg, afhankelijk van de interne werkafspraken.
- Maak, indien intern gebruikelijk, een rapportage voor gemeentes, inspectie, ketenpartners en LCI.